

Nr. 77 - Persillekræmmeren - 2010

Dreng i Stensballe 1945-1956

af Lars Ole Jensen, Horsens

Indledning

Jeg er født i 1945 i Stensballe, døbt i Vær kirke, havde skolegang i Stensballe skole, blev udlært maler hos malermester Aage Lyngholm Christoffersen, Hus-oddevej 20, hvor jeg var ansat i 23 år. Der er blevet malet for mange kunder i Stensballe, så mit kendskab til folk og området er stort.

Lokalarkivet har bedt mig fortælle lidt om min drengetid i Stensballe, 1945-1956, en tid, jeg stadig husker med glæde.

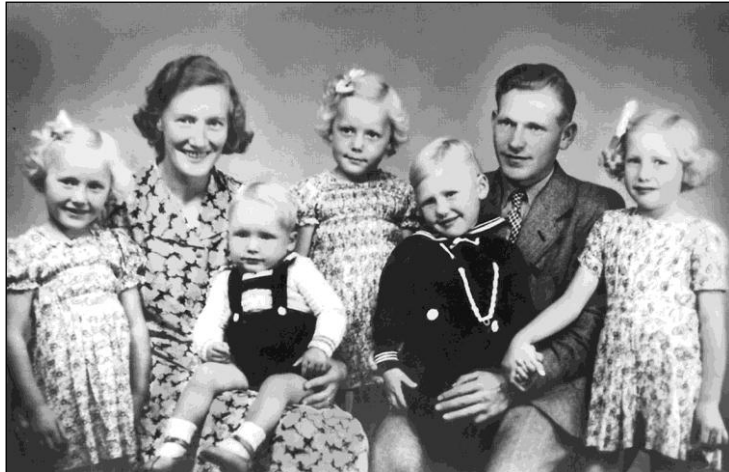

Luftbillede over Agervej, ca. 1955. Det ses, at der mellem Agervej og Bygaden (tv) var åbne arealer, flere af disse var vore legepladser.

Stensballe

Familien Jensen, far Tage og mor Ida samt seks børn, hvoraf jeg var den tredjesidste, boede i Spægbogade. Dengang var gaden uden husnumre, huset lå først for i gaden og på sydsiden, når man kommer fra Bygaden. Huset eksisterer ikke mere. Det var arvet efter vor bedstemor, havde stråtag, brønd og lokum, hvilket på den tid ikke var usædvanligt i vor del af Stensballe. Vandværksvand og centralvarme kom først senere. Min far arbejdede på et lille cementstøberi på Bygaden 68 (samme adresse som restaurant "Krokodillen" og flere andre forretninger, (se Persillekræmmeren nr. 17).

Før far mødte på arbejde, kunne han og mor nå at fortage malkningen af naboens køer, gårdejer Jørgen Ulriksen, Bygaden 83. Mor var hjemmearbejdende med seks børn. Dengang var de fleste mødre hjemmegående. Der var nok at lave med mad, børn, vask, syning, syltning etc. Til vort hus hørte en stor have med mange grøntsager og buske, som vi alle skulle hjælpe med at holde i pæn stand. Af forretninger i Stensballe, der i dag alle er borte, kan nævnes: Trikotagehandleren, Cykelsmeden, Østergaards Frøavl, Købmanden, Posthuset, Slagteren, Brugsen, Bageren, Telefoncentralen, Smeden og Mælkehandleren. De lå alle på højre og venstre side af Bygaden.

Familien Jensen i Spægbogade. Lars Ole er nr. fem fra venstre, 1949.

Drengetid

I vor bydel var der mange børn til at lege med. Jeg husker let navne på mere end 20 næsten jævnaldrende børn. Blandt disse en greve (Henrik Ahlefeldt-Laurvig) og en komtesse (Molise Ahlefeldt-Laurvig). Vi legede godt sammen, der var ingen standsforskel. Legepladserne var bl.a. det åbne areal bag gårdene, Bygaden 91 og 93. Også søen oppe ved gården, Bygaden 99 var en god legeplads. Her sejlede vi med skibe og fangede haletudser. Derudover var der godset Stensballegaard, hvor det altid var muligt at finde på et eller andet, idet der var stalde, park, skov, marker og badestrand ved Brakøre. Jeg husker endnu godsets store køkken i kælderens og de mange ansatte. Om vinteren var der kælkning i parken ned ad Gudbjerg eller oppe i Stensballe Bjerge.

Vi drenge var ofte på marken bag gården Bygaden 22. Marken deltes af Stensballe bæk, hvor vi delte os, derefter gjaldt det om "at erobre land". Det store pæretræ på området gav anledning til fantasilege. I mørkningen søgte vi at fange flagermus. Det skete ved at kastede stykke stof, omklamret en sten, op i luften. Det dalende stof (myg) skulle så tiltrække flagermusene. I efterårsferien, kaldet kartoffelferien, kunne vi tjene penge ved at samle kartofler op hos omegnens bønder. Jeg og mine kammerater arbejdede for gårdejer Hjarnø-Rasmussen, Værholm, en rigtig "persillekræmmer", der solgte grøntsager på markeder. En anden arbejdsgiver var Niels Dahl i Meldrup. Endnu en mulighed for at tjene penge var ved at grave orm op og sælge dem på kommunekontoret for Vær Nebel, der havde til huse i "Stensballehus", Bygaden 87. Ormene blev afleveret i en blikdåse, senere blev de anvendt til muldvarpebekæmpelse, helt hvordan ved jeg ikke. Ellers var der fodbold, rundbold og spring i mønster (hopmand). En overgang brugte vi megen tid på spil om hønseringe. Med en vis glæde husker jeg også forsamlingshuset, det lå på Agervej 2. Ved juletid var der fest for børn med julemand og poser, senere på aftenen var der bal for voksne. Om vinteren var der dilettant med lokale personer som skuespillere.

Skolen

Skolen lå, som nu, på Fortevej. Dengang hed vejen Værvej og gik direkte op til Vær kirke. Først flere år senere kom omfartsvejen, der i dag hedder Haldrupvej. Det sidste stykke af Bygaden mod Haldrup hed Oddervejen. Tværvej hed dengang Møllegade. Det er de ting der sker, når tiderne skifter, bl.a. som følge af kommunesammenlægningen med Horsens i 1970.

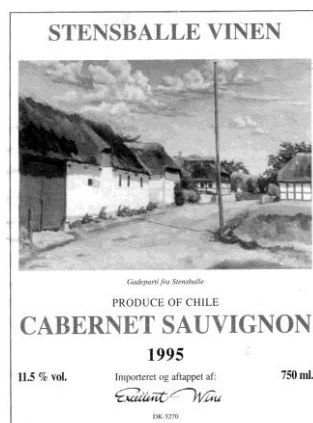

Skoleelev Lars Ole Jensen, 9 år, 1954. Indsat Lars Ole 2009.

Jeg begyndte i skolen den første april 1952. Skolestart og classeskift begyndte dengang altid i april. På skolen var der tre lærere, fru Hald, hr. Johansen og hr. Jacobsen, senere kom hr. Elmer til. Dengang sagde man De og ikke du til lærerne, og når det var frikvarter var alle børn ude i skolegården, kun i meget dårligt vejr var man inde på gangen, aldrig i klassen. Undervisningen var god (det erfarer vi senere i livet). Der var mere ro i klasserne end i dag. Vi havde gode skoleudflugter. Jeg husker især to, én til Hemodde ved Skanderborg og én til Juelsminde. Udflugterne startede altid fra trinbrættet for Odderbanen nede ved Husodde, så gik det mod Horsens og derfra videre efter togsift i Horsens.

Afslutning

Vi flyttede til Horsens i 1956. Vel mest på grund af at fars arbejdsplads flyttede til Hammersholm, nord for Horsens, nu under navnet Horsens Betonvarefabrik. Det var langt og træls for far at cykle, morgen og aften, 6 dage om ugen, idet man dengang arbejdede om lørdagen, og den ugentlige arbejdstid var 45 timer. Jeg savnede kammeraterne og Stensballe. Heldigvis fik jeg en læreplads i 1959 som maler hos Aage Lyngholm Christoffersen, Husoddevej 20. Der blev jeg 23 år. Det blev til meget malearbejde i Stensballe og mangen god snak. Jeg kommer der stadig for at besøge gode venner.

Maleri af Agervej, 1918.

Her benyttet af den gl. Brugs på Bygaden 69 til en etiket på "Stensballe Vin", der gennem mange år var et hit ved juletid.